

En hållbar hamn

Mälarhamnar AB

Hållbarhetsredovisning 2022

Verksamhetsplan 2023



Datum: Februari 2023
Författare: Patrizia Strandman



Innehåll

1.	VD reflekterar	3
2.	Om vår Hållbarhetsredovisning	5
3.	Vi finns för regionen och svenskt näringsliv.....	6
4.	Hållbara värderingar.....	7
5.	Vi bidrar till FN:s hållbarhetsmål	8
6.	Tankar om Mälarhamnar	10
6.1	Kunden tycker till	10
6.2	Medarbetarna tycker till	10
6.3	Ägarna tycker till	11
7.	Vi når våra mål	12
7.1	Mål för 2023.....	13
8.	Fokus på kvalitet och miljö.....	14
9.	Vi tar ansvar	15
9.1	Vi tar ansvar för ekonomin	15
9.2	Vi tar ansvar för miljön.....	16
9.3	Vi tar socialt ansvar	17
10.	Nyckeltal	19
10.1	Ekonomi	19
10.2	Sociala nyckeltal.....	20
10.3	Miljömässiga nyckeltal	22
11.	Året 2022.....	23
12.	Året 2023.....	24
13.	Styrelsen garanterar.....	25

1. VD reflektar

När vi fortsatt var fokuserade på att hantera pandemins konsekvenser slog nästa omvärldshändelse in - Rysslands invasion av Ukraina. Initialt såg vi risker till ytterligare negativa konsekvenser för vår verksamhet. Sammantaget kan vi vid summeringen av 2022 se att det blev det tvärtom. Kostnader för el och drivmedel har fortsatt öka men samtidigt har omsättningen och volymer slagit nya rekord. Mälardalenprojektet har under 2022 inneburit stora prövningar för oss i och med att Södertälje Sluss varit stängt måndag till fredag kl 11-19. Det medför, inte förvånande, att Sjöfartsverket fick svårt att tillhandahålla tillräckligt med lotsar. Konsekvenser som under året drabbat Mälardalen. Vi antog utmaningen och har trots detta lyckats leverera. Tack vare lojala medarbetare, som med kort framhållning ställer upp, har vi kunnat rädda många olyckliga situationer. Det är också ett signum som fått fler kunder att visa intresse för att göra affärer med oss.

Avgifterna för Mälaren är en fortsatt stor utmaning och avgörande för att bibehålla, och möjlighet till att öka, volymerna. 2023 sänker Sjöfartsverket farledsavgifterna samtidigt som kostnaden för lots ökar. I och med den långa inseglingen i Mälaren blir följden att avgifterna ökar och kunderna fortsätter drabbas negativt.

Remissversionen av ny nationell plan för infrastrukturen saknade än en gång investeringar i ny Hjulstabro. En för Mälardalenprojektet helt avgörande pusselbit. Efter stora gemensamma kraftansträngningar i påverkansarbetet kom åtminstone en första del av finansieringen med i den fastställda planen. Nu måste påverkansarbetet fortsätta, så att hela bron får en planlagd tydlighet. Det är förts med en ny Hjulstabro som Mälardalenprojektet når sitt syfte, ökad tillgänglighet på Mälaren i och med möjliggörandet av större fartyg.

Avgifterna, fortsatta avstängningar i Södertälje Sluss och otydlighet i Mälardalenprojektet gör att förutsättningarna för Mälarsjöfarten inte förbättras.

Aldrig någonsin har signalerna om transportsystemets utmaningar varit så tydliga. I remissversionen för Ny Nationell Plan lyfter Trafikverket nu fram också vägsystemets bristande funktionalitet. Eller som myndighetens GD sa vid ett seminarium "Ökad sjöfart är ett välkommet bidrag till ett slitet vägsystem". Vid samma seminarium uttalade sig åkeriförbundet "vi har känslan att godset kan åka längre på de andra trafikslagen". Bristen på lastbilschaufförer är akut i Europa och Sverige. Sjöfarten har potential att snabbt ställa om och vara en bidragande del i lösningen. Ända sen 2012 har vi på nationell nivå haft kännedom om att vi inte kan eller kommer att kunna bygga oss till den kapacitet vi behöver, för fungerande person- och godstransporter. Under lång tid har sedan fokus legat på järnvägens brister. Till det kommer alltså nu också samma uppvaknade om vägsystemet.

Trafikverkets uppdrag är att planera utifrån den så kallade fyrstegsprincipen, vilket myndigheten också säger sig göra. Samtidigt påpekar man också behovet av styrmedel. Slutsatsen är att myndigheten inte förfogar över verktyget 'styrmedel' och medför att steg 1 åtgärder uteblir.

Mälardalensregionen har ett mycket gynnsamt läge, geografiskt och med stora potentiella import- och exportvolymer i regionen. Att inte omhänderta de möjligheter som parternas investeringar på sammanlagt minst 5,4 miljarder kronor, exklusive Hjulstabron, öppnar upp för måste sägas vara ett nationellt misslyckande.

Under 2022 har vi medvetet fortsatt arbeta för nöjda kunder. Affärsavdelningen har genomfört SWOT-analyser tillsammans med flera kunder i syfte att bli bättre tillsammans. Genomlysningarna ökar medvetandet om det som redan är bra, men visar också på utvecklingsområden framåt. Internt har

arbetet med att förbättra kvalitet och effektivitet fortsatt. Till vår stora glädje konstateras stora förbättringar i nära alla lasthanteringar som vi följt upp under 2022.

Under året påbörjade Mälarhamnar ett gemensamt påverkansarbete med Vänerhamn. Vänerhamn har likartade möjligheter men också nästan samma utmaningar som vi har. Mälarhamnar och Vänerhamn kan båda erbjuda långa sträckors avlastning av landinfrastrukturen. Samtidigt drabbas vi hårt av bristen på konkurrensneutralitet mellan trafikslagen. I november fick vi en unik möjlighet att presentera vårt möjliga bidrag för det ny tillträdde Trafikutskottet i Riksdagen. Ett arbete som måste fortsätta också under 2023.

Vi har rekryterat fler medarbetare till kaj än tidigare år. En medveten satsning för att kunna bibehålla och utveckla affärerna. I maj 2022 gick vi över från tidigare egen extringskår, behovsanställda för kortare uppdrag, till bemanningsföretag. Ett upplägg som ger personalen bättre anställningsvillkor och förhoppningsvis också Mälarhamnar mindre merarbete i kombination med tryggare tillgång. Upplägget kommer att utvärderas under 2023.

Mälarhamnar har gjort vår hemläxa. Vi har ställt om, vi har anpassat oss, vi har ökat flexibiliteten, kompetensen och effektiviteten, vi har kostnadskontroll, vi har ökat omsättningen och marginalerna, vi har utvecklat samarbetena med våra kunder och deras uppfattning om oss i positiv riktning. Nu är det verkligen dags för politik och myndigheter att göra sin hemläxa. Staten hade tydliga ambitioner i avsiktsförklaringen om Mälarprojektet 2009. De miljö- och kapacitetsvinster som sågs möjliga redan för 13 år sen har bara ökat i behov och omfattning. Det finns politisk samsyn, målen är sedan länge på plats, beslut fattas i rätt riktning och tjänstepersoner tillsätts i syfte att underlätta och effektuera. Tydliga budskap kommer löpande i diverse olika uppföljningsrapporter beställda av politik och myndigheter - vi kan fortfarande inte skönja någon överflyttning av godstransporter från väg till sjöfart. Mälarhamnar är en mycket viktig pusselbit för arbetet med att ställa om transportsektorn mot hållbara lösningar.

Vi kan göra världens skillnad och att det händer! Ja, det tänker i alla fall vi fortsätta arbeta för!

Carola Alzén

VD Mälarhamnar AB

2. Om vår Hållbarhetsredovisning

Mälarhamnar AB har gett ut en årlig Hållbarhetsredovisning, En hållbar hamn, inklusive verksamhetsplan för nästkommande år sedan 2019. Hållbarhetsredovisning beskriver bolagets arbete med hållbarhet ur begreppets samtliga tre dimensioner; social, miljömässig och ekonomisk. Detta presenteras såväl integrerat som separat i redovisningens olika delar. Därtill lyfts olika intressegrupper och deras perspektiv fram; medarbetare, kunder och ägare. Verksamhetsplanen lägger fram våra viktiga fokuspunkter för året, framtagna baserat på föregående års utveckling och behov för framtiden.

Denna Hållbarhetsredovisning avser verksamhetsåret 2022. Den kompletterar Årsredovisningen för Mälarhamnar AB med organisationsnummer 556088-4727.

Redovisningen går årligen igenom en aktualitetsanalys utifrån hur verksamheten har utvecklats och utifrån framtagande och uppdatering av övriga styrande dokument, organisatoriska förändringar samt verksamhetsutveckling. Detta innebär att redovisningen förändras genom åren och speglar därmed bolagets utveckling.

3. Vi finns för regionen och svenskt näringsliv

VISION

Närmsta hamn är bästa hamn

AFFÄRSIDÉ

Genom att erbjuda värdeskapande och kvalitetsanpassade hamn, terminal- och logistiktjänster medverkar Mälarhamnar till kostnadseffektiva och miljövänliga transport- och logistiklösningar för näringslivet i Mälardalen med omnejd. Vi bidrar därmed till att öka våra kunders konkurrenskraft.

AFFÄRS- OCH MARKNADSSTRATEGI

Strategin innebär ledningens och medarbetarnas intresse, omsorg, uthållighet och vilja att uppnå kundernas och ägarnas förväntningar.

- Kunden i fokus
- Kvalitet och serviceanda
- Ständig utveckling
- Hanterar och mellanlagrar "allt"
- Kundnära lösningar och partnerskap
- Bidrar till kundens hållbarhetsvarumärke

Vi lever upp till det vi har sagt att vi vill vara och åstadkomma;

- Varje fartyg har en potential att lyfta bort mellan 300 och 1 000 lastbilar från våra vägar.
- Under 2022 investerades 1,14 miljarder kronor i Västerås och Köpings hamninfrastruktur och 13 miljoner kronor i verksamheten.
- Hamnen har funnits i Västerås och Köping i mer än 1000 år.
- Inom en radie av 15 mil bor en tredjedel av Sveriges befolkning.
- Inom en radie av 15 mil finns ca 260 000 företag.
- 2022 omsatte Mälarhamnar drygt 161 miljoner kronor.
- Under 2022 hanterades drygt 3 miljoner ton gods fördelat över 810 fartygsanlöp.
- 95% av kunderna är nöjda eller mycket nöjda med vår verksamhet.
- 98% av kunderna anser att vi bidrar till deras hållbarhetsarbete.
- Vi arbetar tillsammans med våra kunder i utvecklingsprojekt för gemensamt mer hållbara affärer.
- Vi arbetar strategiskt med andra hamnar, myndigheter och företag för att möjliggöra en hållbar sjöfart.

4. Hållbara värderingar

VERKSAMHETSPOLICY

Verksamhetsutvecklingen i Mälarhamnar ska alltid ha sin utgångspunkt i kundens och intressenternas behov, krav och förväntningar

Vi skapar värde för våra kunder och involverar dem i att vara medskapande i att hitta förbättringar

Avgörande för hur vi lyckas få nöjdhet hos våra kunder är att våra medarbetare gör skillnad varje dag, är aktiva, ansvarstagande och motiverade till att tillsammans skapa resultat

Vi tar ett ansvar för att vår verksamhet leder mot FNs globala mål

VÄRDEGRUND

Alltid bästa möjliga möte

När vi lever vår värdegrund kännetecknas arbetet av;

- Öppenhet och kreativt för lärande utveckling
- Samarbete och lösningsfokuserat för resultat
- Kompetens, ansvarstagande och delaktighet för kvalitet och effektivitet
- Respekt och omtanke för de människor, företag och organisationer vi möter

UPPFÖRANDEKOD

Jag vårdar det förtroendet som min anställning och uppdrag innebär

Jag visar respekt mot andra i min omgivning

Jag bidrar positivt till mina, gruppens och verksamhetens resultat

Jag tar ansvar för mina handlingar

Jag har ansvar för min egen fysiska och psykiska hälsa och vår gemensamma säkerhet

Jag har ansvar för långsiktig hållbarhet

Jag agerar när någon i min omgivning bryter mot uppförandekoden

Verksamhetspolicy, Värdegrund och Uppförandekod arbetades fram under 2019 och sammanfattar vårt förhållningssätt i de mjuka frågorna och har avgörande betydelse för företagsutveckling, syn på utvecklingsarbetet och hur vi bemöter varandra, våra kunder och övriga intressenter på arbetsplatsen och i andra företagssammanhang.

5. Vi bidrar till FN:s hållbarhetsmål

Att arbeta för en hållbar utveckling är en viktig del i Mälarhamnars verksamhet. Det är ledningens vilja att skapa bästa möjliga förutsättningar för att Mälarhamnars verksamhet ska vara framgångsrik i att skapa värde för våra kunder och våra ägare samtidigt som vi tar ett ansvar för att vår verksamhet leder mot FNs globala mål. Vi har ett systematiskt och strukturerat arbetssätt för ständig utveckling och förbättring av vår service och tjänster med fokus på resultat och hållbarhet. Hur vi ska göra detta uttrycks i vår "Verksamhetspolicy".

Under 2022 har vi på något sätt bidragit till alla FN:s hållbarhetsmål;



Vi gör medvetna egna val när så är möjligt och vi ställer krav på att våra leverantörer arbetar med hållbarhet.



När vi beställt mat och fika till större möten och event använder vi, så långt det är möjligt, oss av lokala företag som använder lokala råvaror.



Vi arbetar med förebyggande hälsa för våra medarbetare genom att stötta ett hälsosamt leverne. Friskvårdsbidraget höjs återigen till 2023.



Vi har individuella utbildningsplaner och ständig upplärning för rätt kompetens och redundans.



Vi anställer allt fler kvinnor till tidigare mansdominerade arbetsuppgifter.



Vi har omfattande dagvattenprojekt i de bägge hamnarna samt utveckling av skyddsåtgärder vid godshantering.



Vi övergår succesivt till mer och mer energieffektiva system genom att minska energiförbrukningen vid drift, underhåll och förnyelse av anläggning och maskinpark.



Vi fortsätter arbetet med att vi alla ska leva vår "Värdegrund och uppförandekod" som togs fram 2019.



Vi har deltagit i väsentliga påverkanssammanhang för att få till stånd nationell satsning på sjöfart genom anpassade avgifter, administration och styrmedel.



Vi säkerställer att våra medarbetare får samma möjligheter och ett likabehandlande.



Vi har genom utvecklingsprojekt tillsammans med våra kunder effektiviserat såväl hantering som användandet av ytor.



Vi vårdar våra arbetskläder för en längre hållbarhet innan vi köper nytt.



Vi är med och driver utvecklingen av sjöfart på de inre vattenvägarna



Fortsatt utveckling av hamnområdena för att möjliggöra för mer gods att använda sjöfarten för sina långväga transporter.



Listan på de kemikalier vi använder jobbar vi ständigt efter att minska liksom att vi ständigt letar efter bättre miljöalternativ för de kemikalier vi trots allt behöver använda.



Vi agerar direkt vid misstanke om diskriminering genom samtal, information och arbete med värdegrund och uppförandekod.



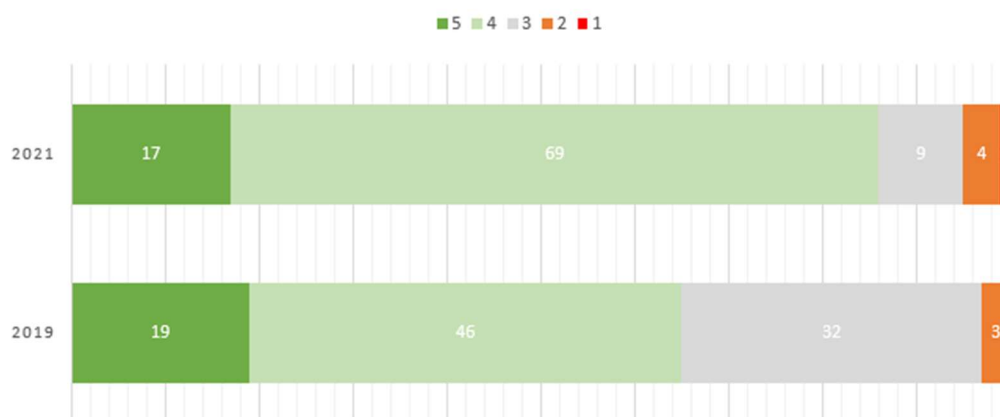
Vi arbetar systematiskt med att ställa hållbarhetskrav vid våra upphandlingar. Utvärdering av leverantören sker mot vår Verksamhetspolicy.

6. Tankar om Mälarhamnar

Vi vill vara och uppfattas som ett attraktivt företag, en bra samarbetspartner, en spännande arbetsgivare och tryggt koncernbolag. Därför är det något som vi mäter och följer upp regelbundet.

6.1 Kunden tycker till

Under hösten 2021 gjordes en kundundersökning (NKI-undersökning) för att få svar på vad våra kunder tycker om oss. 95% är nöjda med vårt samarbete och hela 86% är 'Mycket nöjda'.



Så här säger några av våra kunder;

"Vill passa på att tacka för ett fantastiskt fint samarbete med alla förändringar vi gemensamt gjort under 2021. Ett föredöme för god samverkan mellan leverantör & kund."

"Bra samarbete och samsyn på problem som uppstår med snabb lösning."

"Ett lösningsorienterat och flexibelt angreppssätt i överenskommelser för att både Mälarhamnar och kunden ska bli nöjda."

6.2 Medarbetarna tycker till

Under 2022 har vi fortsatt att använda oss av Winningtemp för att mäta temperaturen i organisationen veckovis. Resultatet visar att de medarbetare som väljer att svara är relativt nöjda med sin arbetssituation. Några av fritextkommentarerna som lämnats i systemet under 2022 är:

"Det har blivit mycket bättre på företaget."

"Jag är mycket stolt att få jobba på Mälarhamnar."

"Jag är väldigt entusiastisk över mitt jobb."

"Arbetskamraterna och arbetsuppgifterna gör att det känns roligt att gå till jobbet."

"En bra arbetsplats där man kan och får utveckla sig inom olika arbetsuppgifter."

"Jag tycker det är meningsfullt."

6.3 Ägarna tycker till

Vi är stolta över att ha ägare som tror på oss och sjöfartens utveckling. Västerås stad och Köpings kommun äger Mälarhamnar med 55% respektive 45% vardera.

"I Köpings kommun tror vi på framtiden, på vårt näringsliv och på Mälarhamnar. Därför gör vi nu en av de största satsningarna i kommunens historia, deltar i Mälarprojektet och satsar stort på Köpings hamn"

"Västerås hamn är betydelsefull, inte bara för Västerås näringsliv och arbetsmarknad utan för hela Mälardalen"



7. Vi når våra mål

ÖVERGRIPANDE FÖRETAGSMÅL FÖR MÄLARHAMNAR

NKI*: 90 % Kundnöjdhet

Kunderna upplever att Mälarhamnar är aktiva, affärsmässiga och ansvarstagande

**Nöjd Kund Index*

Index medarbetare: Nå upp till 7,6 i index (av 10)

Vilket är samma som Sverigesnittet i Winningtemps veckomätningar

Mälarhamnar har motiverade medarbetare och engagerade ledare och är en säker arbetsplats

Resultat: Minst 5 % avkastning av totalt kapital

Mälarhamnar har en god lönsamhet och tillväxt

Volymer: På sikt dubblering av flytande och fast bulk samt tredubbling av containervolymer

Jämfört med 2016

Hållbarhet: Minimera klimatavtryck

Mälarhamnar arbetar enligt FNs 17 globala mål för att bidra till en hållbar samhällsutveckling

Våra kunder är mycket nöjda!

95 % av våra kunder är nöjda eller mycket nöjda. Det är en höjning med 10 procentenheter sedan 2017. Våra styrkor är hur vi på alla nivåer bemöter våra kunder, att vi håller vad vi lovar har kunnig och kompetent personal samt är lösningsorienterade. Vi ska under 2023 fortsätta att optimera vår hantering för att öka vår kapacitet. Det ska vi göra genom eget arbete och genom utvecklingsarbeten tillsammans med våra kunder.

Vi har motiverade medarbetare

År 2022 genomfördes ingen vanlig medarbetarenkät, då vi istället valt att mäta medarbetarupplevelsen veckovis i Winningtemp. Det ger en tydlig bild av hur medarbetarna och organisationen mår i realtid. Syftet med Winningtemp är att skapa transparens och delaktighet i organisationen och vi kan på detta sätt identifiera vilka områden vi kan stärka och utveckla. Det främjar dialog, bidrar till positiv utveckling och en förbättrad psykosocial arbetsmiljö - där alla medarbetare ges en möjlighet att göra sin röst hörd. Alla medarbetare får fyra slumpmässiga frågor varje vecka som mäter organisationens engagemang, välmående och utveckling. De som vill kan även lämna kommentarer i fritext. Resultaten lyfts och arbetas med på arbetsplatsträffar, inom ledningsgruppen och i mindre gruppsamtal.

Vi har en stabil ekonomi

Under 2022 hade vi en omsättning på drygt 161 miljoner kronor vilket gav ett rörelseresultat på minus 14 miljoner kronor. Jämfört med 2021 innebär 2022 en omsättningsökning på 7%. Det relativt stora minuset i rörelseresultatet förklaras av extraordinära engångskostnader som föll ut 2022 samt den kraftiga hyresökningen våra ägare valt att ta ut. Noteringarna för fartygsanlöp och godsvolymer är de högsta på 10 år. Omsättningen har under de senaste sex åren ökat med 40%. Trots den stora volymökningen ligger personalkostnaderna, 48 miljoner kronor på samma nivå som föregående år.

Den kraftiga hyresökningen tillsammans med att driftkostnaderna sköt i höjden (på grund av kraftig ökning av el- och drivmedelspriserna) medförde att året avslutades resultatmässigt svagt och att inte ägardirektiven avkastningsmål på 5% nåddes. Soliditeten är fortsatt god.

Våra volymer ökar stadigt

Jämfört med 2016 har våra volymer ökat kraftigt. Sedan 2016 har...

...fartygsanlöpen ökat med 20%

...flytande bulk ökat med 10%

...fast bulk ökat med 35%

...containers har ökat med 27%

Vi är en hållbar hamn

Under 2019 togs företagets första verksamhetspolicy fram där vi tog ställning till hur vi ska bidra till vart och ett av FNs 17 globala mål. Denna uppdateras årligen genom uppgradering och anpassning av våra målsättningar samt uppföljning – gör vi det som vi sagt att vi ska göra och hur bra gör vi det? 2021 års NKI-undersökning visar att 95% av våra kunder anser att vi bidrar positivt till deras hållbarhetsarbete.

Vi fortsätter att bevaka avfallshanteringen utifrån att det under 2023 förväntas komma nya direktiv gällande avfall från fartyg.

7.1 Mål för 2023

Under 2023 behåller vi i stort de mål som sattes redan 2021 och arbetades vidare med under 2022. Med företagsmålen som grund samt utifrån policydokument och strategier utarbetar respektive avdelning egna mål och aktiviteter. Medarbetarna tillsammans med närmsta chef utarbetar individuella mål som stödjer avdelnings- och företagsmålen samt tar fram aktiviteter för att nå de individuella målen.

Ledningen och avdelningarna följer tertiälvís upp och utvärderar sin verksamhet utifrån uppsatta mål.

Fokus för 2023 kommer vara att så långt det är möjligt möta upp våra ökade kostnader som uppstått genom investeringar i anläggning och maskinpark. Ekonomiskt är det en brant uppförsbacke i och med att det som vi inte kan påverka försvårar för oss. Under 2023 kommer Södertälje sluss och kanal vara fortsatt avlyst för passage 11-18 varje vardag, lotsbristen som redan idag är ett problem ser ut att fortsätta i och med behov av fler lotstimmar efter ordinarie arbetstid samt att kostnaden för att trafikera Mälaren återigen stiger. Coronapandemin följdes av det krig som fortfarande pågår i Ukraina. Kriget har ytterligare ökat transportkostnaderna i och med kraftigt höjda bränslepriser. Mälarsjöfarten har fortsatt en otroligt svår situation i konkurrens med de landbaserade trafikslagen. Där trafikslagen borde ha förutsättningar att samarbeta efter mest hållbara lösning gör istället avgifter och regelverk att godset tvingas bort från den kapacitetsstarka, klimatsmarta och trafiksäkra sjöfarten. Sammantaget gör situationen att vi kommer få svårt att komma närmare våra mål kring volymer och ekonomi för istället riskera att se hur vi backar utan att själva ha eller äga verktygen till att ändra på det.

8. Fokus på kvalitet och miljö

Under hösten 2022 hade vi revision enligt ISO 9001:2015 och 14001:2015. Revisionens resultat blev endast någon enstaka mindre anmärkning som vi kunde åtgärda på en gång.

Under 2022 har vi fortsatt att jobba för en ökad kvalitet i verksamheten. Fokus har legat på att utveckla hur vi levererar våra tjänster med syfte att få nöjdare kunder och effektivisera vår verksamhet i syfte att få en högre lönsamhet. Under året genomfördes ett antal SWOT-analyser med några av våra största kunder. Dessa har gett utdelning i utvecklad verksamhet hos oss, hos kunden samt i det gemensamma samarbetet.

Vi fortsätter att årligen uppgradera och följa upp Verksamhetspolicy, Affärs- och marknadsstrategi samt vårt samlade mål- och strategiarbete. Under 2023 hoppas vi kunna anställa/anlita en resurs som kan jobba med fokus på kvalitetsutveckling för att arbeta med företagets total kvalitet och för att mäta, analysera samt föreslå och genomföra förbättringar. Vi har också som ambition att höja vår administrativa kvalitet på ledningssystemet, i allt från det rent visuella till hur och var vi spar och lagrar styrande och redovisande dokument. Vi har vad som krävs för att leva upp till ISO 9001 men nu vill vi öka våra ambitioner.



9. Vi tar ansvar

På Mälarhamnar tar vi ansvar för en hållbar samhällsutveckling och arbetar med alla hållbarhetsaspekter utifrån FNs 17 globala mål. Vi arbetar med allt från kvalitén på våra tjänster till hur vi bemöter kunder, medarbetare och samarbetspartners till att värna om att inte göra ett onödigt klimatavtryck. Vi på Mälarhamnar tar hänsyn till de långsiktiga effekterna av vårt handlande.

9.1 Vi tar ansvar för ekonomin

En solid och stabil ekonomi är avgörande för att vi ska finnas och ha kapacitet att bedriva utvecklingsarbete. Att ta ansvar för ekonomin är en förutsättning för att vi ska kunna agera utefter de övriga två hållbarhetsaspekterna.

Vi har en stabil ekonomi. Under 2022 har vi fortsatt omsättnings- och volymökningar trots att det oroliga världsläget förvärrats i och med Rysslands krig mot Ukraina. Den ökade omsättningen kunde hanteras med samma personalstyrka och gav en nettoomsättning per årsarbetare på 2,5 miljoner kronor, en ökning med 9% mot 2021. Hyrorna har återigen ökat och landar 2022 på 43 miljoner kronor (+22% jämfört 2021). Trots omsättningsökningen redovisar vi därför en rörelseförlust (-14 miljoner kronor) vilket till sin största del beror på kraftiga kostnadsökningar i hamnutvecklingen och ett antal extraordinära kostnader. Om hänsyn tas till ursprunglig respektive reviderad hyresmodell klarar vi med marginal ägarnas avkastningskrav.

Tillsammans med våra ägare utvecklar vi hamnarna för näringslivets hållbara tillväxt. Maskinparken och redskap i övrigt moderniseras kontinuerligt för att utföra godshanteringen ännu mer säkert och effektivt. Hamnarnas kajer och befintliga ytor och magasin har renoverats samtidigt som nya tillförts. Detta innebär att Layout 1.0 för Västerås hamn i stort är klar. I Köping återstår några åtgärder. Under 2023 påbörjas arbetet med att ta fram Layout 2.0 för Västerås hamn.

Vi har och ska ha säkra anläggningar. Säkerheten är viktig och avgörande för trygg hantering av gods och våra kunder anser att vi har förutsättningar att hantera godset med den säkerhet som krävs i en hamn. För att lära oss mer deltar vi aktivt i de krisledningsövningar och andra övningar som anordnas av våra ägare samt övriga koncernbolag.

Vi utvecklas tillsammans med våra kunder. Genom kundmöten med öppna dialoger tar vi del av kundens utmaningar och undersöker hur vi tillsammans kan utvecklas mot bättre affärer. Själva och tillsammans med kunderna arbetar vi med affärs- och produktionsutveckling för att nå en högre effektivitet, att göra det vi gör ännu bättre. Tillsammans med kunden.

Vid offentlig upphandling ställer vi krav på anbudsgivare. Vid offentlig upphandling ställer vi krav på anbudsgivarens egenförsäkran genom upphandlingssystemets ESPD-dokument och använder LOU's (Lagen om Offentlig Upphandling) krav på uteslutningsgrunder. Förutom krav på skyldigheter kring miljölagstiftning, sociallagstiftning och insolvens innefattar beslutningsgrunderna krav på miljöledningssystem och kvalitetssystem.



9.2 Vi tar ansvar för miljön

Vi vill minimera vårt klimatavtryck och jobbar inom många områden för att hela tiden bli lite bättre. Att ta ansvar för vår miljöpåverkan är en förutsättning för att ta ett socialt ansvar och kunna bedriva seriös företagsamhet och därmed få ekonomisk hållbarhet.

Vi gör miljöriskbedömningar. Genom att göra miljöriskbedömning för alla förändringar och utveckling i och av anläggningen och vår verksamhet kan varje del i vår hantering, genom olika åtgärder, minimera risken för olyckor samt utsläpp till mark, luft och vatten.

Vi blir alltmer energieffektiva. Vi kartlägger och minskar energianvändningen med hjälp av ny teknik när behov uppstår. Vi har bland annat rörelsestyrd belysning och vi byter succesivt ut våra armaturer och lampor till LED-belysning. All nybyggnation i hamnen sker med energieffektiva val enligt de krav som Västerås stad och Köpings kommun ställer för nybyggnation. När vi investerar i nya maskiner lägger vi stor vikt på energieffektivitet och hög miljöklass på motorerna.

Vi ställer krav på fartygens avfallssortering. Vi tar om hand om fartygens avfall och erbjuder goda sorteringsmöjligheter. Både i Västerås och Köping ställs "sopflak" ut till fartygen för att ge dem möjlighet att sortera sitt avfall.

Vi ställer höga krav för utsläpp till Mälaren och grundvattenrecipienten. Vi utvecklar vårt system för omhändertagande av dagvatten. I Västerås hamn är systemet klart och i Köpings hamn pågår utvecklingsprojektet. I Västerås är nära 70% av de öppna hamnytorna kopplade till dagvattendammar där reningseffekten för metaller varierar mellan 50 och 95%. Vattenprover tas på de ställen det är nödvändigt och bedöms som kritiska för att kontrollera olika föroreningar.

Vi minskar andelen fossilt bränsle. När vi moderniserar vår maskinpark och våra företagsbilar sker det med krav på leverantörer om bästa möjliga teknik. Vi minskar andelen fossilt bränsle genom att välja bränsle med högre inblandning förnyelsebart bränsle som möter alla de krav som ställs på en svensk miljöklass 1-diesel. Under 2022 har vi tagit ytterligare steg in i en fossilfri maskinpark i och med att vi kompletterat våra tre plug-in-hybridbilar med en helt eldriven personbil.

Vid upphandlingar tar vi hänsyn till hela livscykeln genom att prioritera varor med lång livslängd och låg förbrukning av drivmedel. Det kostnadseffektivaste alternativet bland anbuden i upphandlingarna är sällan eller aldrig det med minst miljöpåverkan. Därför väger vi även in leverantörens geografiska placering i vår utvärdering för att minimera behovet av resor och inställelsetid. Vi strävar efter hållbara inköp och i enlighet med våra inköpsregler prioriteras leverantörer som bedriver ett aktivt och strukturerat miljöarbete framför leverantörer som inte har någon form av miljöarbete.

Vi strävar mot hållbara transporter och ett resurseffektivt nyttjande av marken. Genom en god planering av hamnområdenas utveckling och framtida utformning medges ett effektivt godsflöde vilket innebär en vinst för miljön. En bättre internlogistik ger en minskad användning av energi och bränsle. Vi är även en del i en hållbar transportkedja, som sjöfarten utgör, genom att fartygstransporter möjliggörs genom vår verksamhet.



9.3 Vi tar socialt ansvar

Mälarhamnar är ett företag som bryr sig. Förutom att vår verksamhet självklart följer den arbetsmiljölagsstiftning som finns är det vår fasta övertygelse att en framgångsrik organisation bara kan byggas om våra medarbetare och de människor vi möter mår bra och känner sig trygga. Därför slutar inte Mälarhamnars arbete med att endast eliminera de fysiska risker arbetet kan innebära för våra medarbetare, utan vi arbetar även aktivt för att uppfylla rättigheterna till en sund, säker och stimulerande arbetsmiljö. Att ta socialt ansvar är en förutsättning för att kunna arbeta med miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Vi arbetar kontinuerligt med att ha en sund företagskultur där vi möter varandra med respekt och omtanke. Mälarhamnars värdegrund är 'Alltid bästa möjliga möte'. Det innebär att i varje möte inom Mälarhamnar prövas vår förmåga att vara lyhörda, öppna och samarbetsinriktade. Under året har vi arbetat både med den fysiska arbetsmiljön och den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Vi utmanas hela tiden och får påminna om att vi är alla varandras arbetsmiljö där var och en har ett gemensamt ansvar och ett enskilt ansvar.

Vi har satt särskilt fokus på hälsofrågor. För att må bra behöver vi som individer en balans mellan arbete, privat tid och tid för familj och vänner. Vår hälsa påverkas mycket av den psykosociala arbetsmiljön – och tvärtom. Mälarhamnars målsättning med friskvårdsarbetet är att arbeta med att skapa förutsättningar för medarbetaren att få balans i livet och sunda levnadsvanor, men även med att förbättra och utveckla den fysiska och psykosociala miljön på arbetet. Den extra hälsosatsning med fokus att förbättra konditionstalet som startade 2020 har fortsatt under 2022.

Vi utvecklar ständigt vårt arbetssätt för att nå högre effektivitet. I nära samarbete mellan medarbetare och kunder vill vi göra det vi gör ännu bättre. Att involvera många i företaget ger oss en bredd i utvecklingen och stimulerar den enskilde att se och förstå sin del och påverkan i vår kärnverksamhet.

Säker arbetsmiljö har högsta prioritet för oss. Vi arbetar systematiskt både med de fysiska och de psykosociala arbetsmiljöfrågorna och vi har tydliga instruktioner och rutiner för hur vi ska utföra vårt arbete i syfte att uppnå en säker arbetsplats för alla. Vi har under året haft återkommande skriftlig som muntlig information där vi har förtydligat hur arbetet ska genomföras. I slutet av året införde vi även ett nytt arbetssätt då vi månatligen skickar ut information och rutiner kopplade till arbetsmiljön till våra medarbetare med hjälp av nano-utbildningar (korta digitala utbildningar). Detta möjliggör att vi kan säkerställa att våra medarbetare nås av viktiga instruktioner och rutiner och att vi som arbetsgivare kan följa upp vilka som tagit del av dem. Under slutet av 2022 anordnades även en brandskyddsutbildning för samtliga medarbetare som en del i det systematiska brandskyddsarbetet. Vi arbetar med kontinuerlig uppföljning av tillbud och olycksfall, regelbundna skyddskommittémöten, riskbedömningar och skyddsronder.

Vi erbjuder alla våra anställda individuell kompetensutveckling. Det är viktigt för oss att attrahera, utveckla och behålla välutbildade medarbetare med rätt inställning till de servicetjänster vi erbjuder våra kunder. Genom individuella anpassningar skapar vi personlig utveckling i en stimulerande miljö där medarbetare önskar stanna länge hos oss.

Vi nyrekryterar med målsättningen att få en större mångfald i personalgruppen, därför välkomnar vi särskilt ansökningar från kvinnor och individer med utländsk bakgrund. Mälarhamnar är fortfarande en mansdominerad arbetsplats. Vi vill att alla med rätt kompetens och potential, oavsett vem man är eller var man kommer ifrån, ska känna sig välkomna hos oss. Vi anser att olikheter i våra

arbetsgrupper är en styrka för företaget. Mångfald utvecklar våra medarbetare och företaget och leder till att vi förstår omvärlden och våra kunders behov ännu bättre.

Inkludering är en framgångsfaktor. Med rätt förutsättningar kan alla bidra till vår hållbara utveckling. Vi arbetar med mångfald och inkludering när vi rekryterar samt erbjuder grundskolor, gymnasieskolor, högskolor och yrkesutbildningar olika typer av praktikplatser.

Vi säkerställer att våra entreprenörer och leverantörer lever upp till våra hållbarhetskrav genom vår väl genomarbetade inköpsprocess. Vi lägger stort fokus på att det vi köper är socialt hållbart och inte gör orimliga klimatavtryck. Våra leverantörer måste kunna visa att de inte har något eget samröre med eller på något annat sätt gynnar kriminella organisationer, korruption, bedrägeri, terrorbrott, barnarbete, människohandel eller åsidosättande av sina skyldigheter att betala sociala avgifter eller skatter.



10. Nyckeltal

10.1 Ekonomi

	2018	2019	2020	2021	2022	Mätmetod/ kommentar
Nettoomsättning	137,9	147,1	128,3	147,0	159,4	Miljoner kronor
Resultat efter finansiella poster	25,0	20,2	7,7	5,8	-14,3	Miljoner kronor
Årets resultat	12,5	10,0	0,8	0,8	-0,9	Miljoner kronor
Räntebärande skulder	27	23	33	21	18	Miljoner kronor
Avkastning på totalt kapital	16,3	13,0	5,2	4,0	neg	%
Soliditet	57	59	58	62	50	%
Utdelning	10,0	12,5	0,7	0,7	-	Miljoner kronor
Investeringar				356	1 153	Miljoner kronor
Maskiner och verktyg	24	18	20	6	13	
Hamnanläggning	-	-	-	350	1 140	
Fartygsanlöp	766	754	727	813	810	Antal anlöp
Västerås	459	480	462	549	543	
Köping	307	274	275	264	267	
Järnvägsvagnar	2 021	1 381	1 165	1 586	1 297	Antal hanterade järnvägsvagnar i Västerås
Volymer	2,69	2,67	2,56	2,89	3,03	Miljoner ton
Västerås	1,60	1,63	1,52	1,88	2,01	Miljoner ton
Köping	1,09	1,03	1,04	1,01	1,03	Miljoner ton
Container	15,4	17,0	17,8	22,7	18,8	Tusen TEU
Flytande bulk	0,87	0,79	0,78	0,78	0,75	Miljoner ton
Fast bulk	1,64	1,74	1,65	1,89	2,11	Miljoner ton
NKI	-	98	-	95	-	%
Mycket nöjd (5)		19		17		NKI- undersökningar görs vartannat år. Kunderna har svarat på olika frågor på en skala mellan 1-5, från 'mycket missnöjd' till 'mycket nöjd'.
Nöjd (4)		46		69		
Varken eller (3)		32		9		
Missnöjd (1,2)		3		5		

	2018	2019	2020	2021	2022	Mätmetod/ kommentar
Nettoomsättning / årsarbetare	2,0	2,0	1,9	2,3	2,5	Miljoner kronor
Upplåtelsegrad	-	-	-	-	91	% upplåten yta
Magasin Västerås					95	
Upplag Västerås					96	
Magasin Köping					73	
Upplag Köping					89	

10.2 Sociala nyckeltal

	2018	2019	2020	2021	2022	Mätmetod/ kommentar
Medarbetarkostnader	48	52	47	47	58	Miljoner kronor
Lönekostnader	47	50	46	47	57	Miljoner kronor <i>Den stora ökningen beror på korrigerig av VD-pension</i>
Antal anställda	64	70	64	60	61	
Män	51	54	49	49	50	
Kvinnor	13	16	15	11	11	
Årsarbetare	69	73	67	64	60	Från 2022 går extrapersonal via bemanningsföretag (motsv 3,6)
Visstidsanställda	1	2	2	2	2	
Nyanställningar	17	12	2	10	15	
Avslutade anställningar	4	4	8	5	8	Exkl. pensionsavgångar
Pensionsavgångar	4	6	3	4	1	
Personalomsättning	6	6	12	9	13	% Antal som slutat minus pensionsavgångar/medeltalet anställda
Medarbetarförmåner	33,7	39,8	52,5	53,8	70,4	Tkr, friskvårdsbidrag

	2018	2019	2020	2021	2022	Mätmetod/ kommentar
Winningtemp index	3,68*	-	3,43*	6,6	6,7	Winningtemp index mäts veckovis på en 10-gradig skala. Resultatet avser snitt för helår. *MMI Mättes vartannat år i en femgradig skala
Arbetsplatsolyckor Antal som lett till sjukfrånvaro	12	13	14	15	30 14	Ett ökat antal pga rapporteringen nu även omfattar olyckor som ej leder till sjukfrånvaro.
Arbetssjukdomar	1	0	0	0	0	
Dödsolyckor	0	0	0	0	0	
Andel som är med i friskvårdssatsning	-	-	27	28	49	% av anställda
Sjukfrånvaro Män Kvinnor <29 år 30-49 år >50 år	4,8	4,4	5,2 3,2 5,7 5,0 9,1 4,1	6,5 7,0 4,4 7,6 6,8 3,0	8,8 9,1 7,7 13,9 8,5 6,9	% av arbetstiden totalt
Långtidsfrånvaro >60 dagar	37 2	48 4	9 1	52 3	47,4 6	% av total sjukfrånvaro Antal medarbetare
Kompetensutveckling	66,6	59,8	44,3	57,4	31,4	Antal timmar kompetensutveckling för arbetare

10.3 Miljömässiga nyckeltal

	2018	2019	2020	2021	2022	Mätmetod/ kommentar
Elanvändning	2,8	3	2,6	2,5	2,7	Mäts i GWh
Fjärrvärmeanvändning	814	809	639	804	848	Mäts i MWh Ingen fjärrvärme i Köping
Drivmedelsförbrukning	283	314	246	434	364	Mäts i kubik (m ³) Diesel (merparten) och Ecopar
Utsläpp maskiner (exklusive kranar)	15,9	12,2	10,8	12,7	12,3	Total CO utsläpp mätt i ton

VÅRA VÄRDEORD

Motivera
Medveten
Möjliggöra

M

Hänsyn
Hållbar
Helhet

H

Aktiv
Ansvarsfull
Attrahera

A

Bidra
Betydande
Bra betyg

B

11. Året 2022

Året 2022 var året då vi...

...började med **digital tidsskrivning**.

...började använda det nya förbättringsverktyget, Winningtemp, som ska **mäta temperaturen i företaget**.

...**genomförde ledningsgruppsutveckling** för att stärka samarbetet, leva som vi lär och tillsammans jobba så effektivt vi kan mot våra gemensamma mål.

...fortsatte utveckla hamnområdena genom att färdigställa **byggnation av Magasin 57 och renoverade Magasin 3**.

...fortsatte med **utvecklingsarbetet tillsammans med våra kunder**.

...**tog stora kliv framåt i vår leveranssäkerhet** genom att kraftigt öka antalet lasthanteringar som nådde och överträffade satt måltal.

...införde **E-fakturering**.

...tog avgörande steg för att få **färre störningar i produktion** på grund av brister i anläggningen.

...startade samarbete med Eterni för att tillgodose Mälarhamnars behov av flexibel **bemanningspersonal** till hamn- och stuveriverksamheten.

...**uppgraderade maskinparken** med en stortruck 37 ton, en lastmaskin, en hjullastare L90 och en eldriven personbil.

...vi upplät betongväggar till **konstprojektet 990kvm**. En ideellt driven öppen graffittiväg som resulterade i stor positiv medial uppmärksamhet.

...hade månader då vi slog **omsättningsrekord**.

...**hanterade personalförändringar** genom att tacka av en pensionär och anställt 15 nya medarbetare.

...fokuserade på att **utbilda vår personal** så att fler kan mer och få en bättre intern redundans.

...markant **höjde vår kapacitet avseende lasthantering** av bland annat returflis, container, timmer och foder.

...påbörjade Mälarhamnar ett **gemensamt påverkansarbete med Vänerhamn**.

...vi fick en unik möjlighet att **presentera vårt möjliga bidrag till hållbara transporter för Trafikutskottet**.

12. Året 2023

Året 2023 är året vi ska...

...**ta ett steg mot obemannad gate** genom att testa kameralösning som automatiskt läser av registreringsskyltar.

...**öka graden av digitalisering** genom att byta ut PortIt mot Hogia som ger oss fler verktyg kring fartygsuppgifter och hantering av servicetjänster.

...**slutföra muddringsprojektet** i Köping.

...**inviga det nya Magsin 58** i Västerås hamn.

...fortsätta med **utvecklingsarbetet tillsammans med våra kunder**.

...ta fram **processbeskrivningar för olika typer av gods resa genom hamnen** för att tydliggöra de kritiska punkterna för leverans med nöjdhet genom hela kedjan.

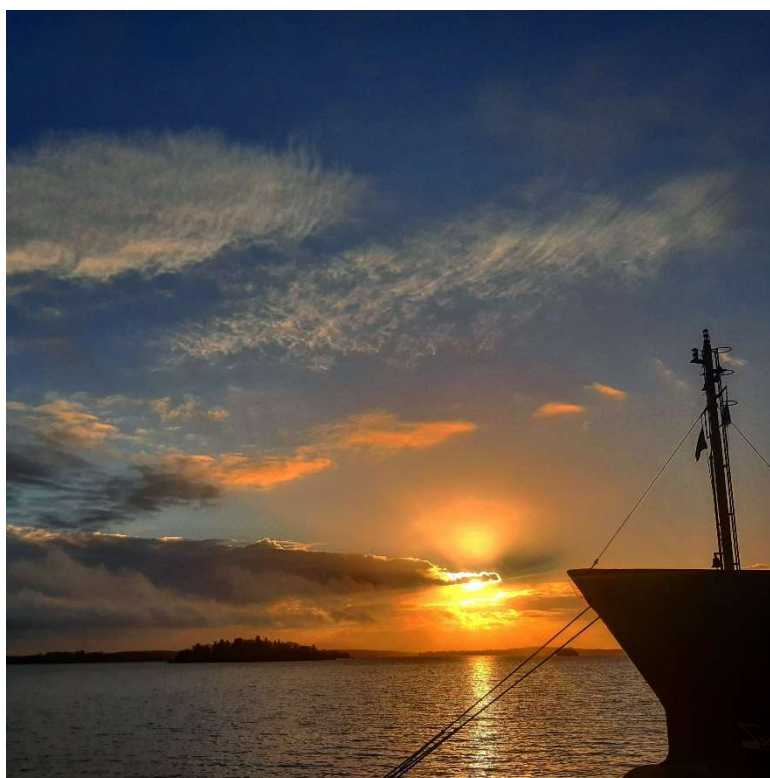
...**genomföra åtgärder baserat på resultatet i Winningtemp**.

...**förstärka arbetet för att behålla 2022 års fina nivåer avseende lasthantering och nå upp till uppgraderade måttal**.

...**utvärdera upplägget av extern extringskår**.

...**påbörja byggnation av nytt kontor** i Köping.

...**fortsätta påverkansarbetet** tillsammans med Vänerhamn i syfte att få bättre förutsättningar för sjöfarten att avlasta landsinfrastrukturen.



13. Styrelsen garanterar

Styrelsen och verkställande direktör avger härmed Hållbarhetsredovisning för verksamhetsåret 2022 samt verksamhetsplan för 2023. Hållbarhetsredovisningen samt Verksamhetsplan innehåller Mälarhamnars viktigaste information för förståelse för bolagets utveckling, mål och resultat utifrån ett hållbarhetsperspektiv sprunget ur FN:s hållbarhetsmål.

I ljuset av den väsentliga samhällliga hållbarhetsfördelen som hänger samman med att flytta gods från lastbilstrafik till sjöfart, avser styrelsen och ledningen att gemensamt arbeta för att via politiskt påverkansarbete skapa förutsättningar att inom en 3-5 årsperiod uppnå konkurrensneutralitet mellan dessa trafikslag.

Västerås den 10 februari 2023

Jenny Freed
Ordförande

Anna Eriksson
Vice ordförande

Mats Eriksson

Eva Kugelberg

Sören Pettersson

David Sharp

Kai Wärn

Niklas Strand

Suppleanter:

Maria Liljedahl

Andrew Burns

Fredrik Wirström

Lars-Axel Nordell

